

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 16.06.2017
Saksnummer: 2017/
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 08.06.2017

Sak 2017/29: Organisering av arbeid med forvaltningsplan

Bakgrunn

I sak 2017/21 i møte 19.05.17 vedtok styret at igangsetting av arbeid med forvaltningsplan og da spesielt retningslinjene til verneforskriften, er prioritert blant arbeid som ikke er startet opp. I sak 2017/22 i samme møte sluttet styret seg til forslag om at det fremmes sak for styret om organisering av arbeidet med forvaltningsplan i møte 16. juni.

Tre viktige formål med forvaltningsplanen er at den skal inneholde en besøksstrategi, være en konkret plan for den aktive forvaltningen og gi retningslinjer for forvaltningen av naturmangfoldloven og verneforskriftens bestemmelser.

Det foreligger et utkast til forvaltningsplan som var vedlagt verneforslaget som ble oversendt Miljødirektoratet i forbindelse med verneforslaget i februar 2016. Utkastet er utarbeidet i henhold til mal og faglige råd fra Miljødirektoratet. En besøksstrategi skal inngå i veilederen. Veileder for besøksstrategi er lagt ved som lenke. Det finnes en skisse til besøksstrategi for Jomfruland nasjonalpark, utarbeidet i 2016.

Det er nasjonalparkstyret som etter vedtektene har ansvaret for at det blir utarbeidet forslag forvaltningsplan og som også har ansvar for innholdet. Planen skal godkjennes av Miljødirektoratet før den trer i kraft.

Forvalters vurdering

På bakgrunn av styrets ansvar, er det naturlig at styret er tett på arbeidet med forvaltningsplanen. Det foreslås at styret har forvaltningsplanen til behandling tre ganger: Arbeidsplan, før høring og før oversendelse til godkjenning i Miljødirektoratet. I tillegg bør styret ta stilling til aktuelle spørsmål underveis ved behov.

Det anbefales ikke å organisere arbeidet som et prosjekt, da det kan svekke styrets ansvar. Det bør nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe, bestående av de mest sentrale partene som får til oppgave å levere forslag til styret. Det foreslås at følgende interessegrupper inviteres til å delta i arbeidsgruppa med en representant hver:

- Landbruk
- Fiskeri
- Lokalsamfunn
- Naturvern
- Friluftsliv
- Reiseliv

I praksis bør følgende organisasjoner inviteres til å delta med en representant hver: Jomfruland landbrukslag, Telemark fiskerlag, Jomfruland/ Stråholmen velforeninger, Naturvernforbundet i Kragerø og Visit Kragerø. Når det gjelder friluftsliv, er ikke representasjonen opplagt. Styret bør vurdere om Forum for friluftsliv og natur i Telemark, Kragerø turistforening, DNT Telemark eller Skjærgårdstjenesten i Kragerø skal inviteres. Det kan anføres at DNT Telemark har spesielle interesser på Øytangen på Jomfruland.

Partenes organisasjoner bør stå fritt i å oppnevne sine representanter, men det ønskelig at ettersom grunneierne har representanter i nasjonalparkstyret, bør de som representerer landbruk og lokalsamfunn i arbeidsgruppa ikke være de samme personene som er faste medlemmer eller varamedlemmer i styret. Det for å sikre at ingen styremedlemmer gis større mulighet til å påvirke forslag som legges fram for styret enn andre medlemmer.

Ansvar for å legge til rette for arbeidsgruppas arbeid bør legges til forvalter.

Styret vedtok i sak 2017/3 i møte 06.04.17 at rådgivende utvalg opprettes før 1.juli. En av de viktigste oppgavene til det rådgivende utvalget bør være å medvirke i arbeidet med forvaltningsplanen. Utvalget bør ha forslag til forvaltningsplan til behandling før det sendes ut på høring.

Innstilling

Styret har forvaltningsplanen til behandling tre ganger: Arbeidsplan, før høring og før oversendelse til godkjenning i Miljødirektoratet. I tillegg tar styret stilling til aktuelle spørsmål underveis ved behov.

Det nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe, bestående av de mest sentrale partene som får til oppgave å levere forslag til styret. Følgende interessegrupper inviteres til å delta i arbeidsgruppa med en representant hver: Landbruk, fiskeri, lokalsamfunn, naturvern, friluftsliv og reiseliv.

Følgende organisasjoner inviteres derfor til å delta med en representant hver: Jomfruland landbrukslag, Telemark fiskerlag, Jomfruland/ Stråholmen velforeninger, Naturvernforbundet i Kragerø og Visit Kragerø. [Xxxx yyyy](#) inviteres til å delta som representant fra friluftslivsinteressene.

Det oppfordres til at de som representerer landbruk og lokalsamfunn i arbeidsgruppa ikke er de samme personene som er faste medlemmer eller varamedlemmer i styret.

Ansvar for å legge til rette for arbeidsgruppas arbeid legges til forvalter.

Rådgivende utvalg skal ha forslag til forvaltningsplan til behandling før det sendes ut på høring.

Tilleggsvurdering/opplysninger fra forvalter

Følgende ble ettersendt styret 12.06.17:

For det første er det en rein forglemmelse at Jomfruland hytteeierforening ikke er ført opp i arbeidsgruppa. Jeg beklager det. De bør selvfølgelig være med.

Når Utvalgte kulturlandskap på Jomfruland og Utvalgte kulturlandskap på Stråholmen ikke er ført opp, er tanken at arbeidsgruppa bør være «liten og effektiv» og at Utvalgte kulturlandskap kan dekkes med representasjon fra landbruket. Hvis så ikke er tilfelle, bør styret endre på det.

Så til anbefalingen om at organisasjonene oppnevner andre representanter til arbeidsgruppa enn grunneierrepresentantene i styret:

For det første er det tenkt kun som en oppfordring – organisasjonene velger selv sine representanter.

Tanken er at dette kan være en måte å håndtere habilitetsspørsmålet som reiser seg. Grunneiermedlemmene i styret vil da ha samme mulighet for direkte påvirkning av forvaltningsplanen som de andre styremedlemmene. Det er med andre ord ikke for å desavuere grunneierrepresentantene i arbeidet, slik det muligens kan oppfattes som... Jeg vet at representantene ser på seg selv som representanter for lokalsamfunnene i full bredde, og ikke som grunneierrepresentanter. Det er likevel slik i forsøket at Klima- og miljødepartementet har bedt om grunneierrepresentanter, og det er det de formelt er å anse som. Løsningen krever imidlertid at organisasjonene har andre representanter til å gå inn. Det har ikke jeg undersøkt. Hvis det blir vanskelig, er det antakelig modellen med arbeidsgruppe ikke en god løsning.

Alternativet kan være at styret går tettere på arbeidet og fungerer som «overordnet arbeidsgruppe», mens Rådgivende utvalg tar en del fotarbeid gjennom et par arbeidsverksteder med tilhørende muligheter til å komme med forslag i forkant og bakkant. Det er ønskelig at styret har hånda på rattet i forbindelse med forvaltningsplanen, noe en slik løsning vil underbygge.

Det vil imidlertid kreve en del innsats, med anslagsvis to eller tre lengre møter der forvaltningsplanen er eneste tema eller hovedtema. Vi har meldt inn behov for mer midler til drift av styret i 2017, og har i dag fått beskjed om at Miljødirektoratet tildeler 150 000 kr ekstra! Hvis styret er villig til å være tettere på, bør det derfor være økonomisk ramme for det.

Behandling

Torstein Kiil fremmet to alternative forslag:

Alternativ 1.

Slutføringen av forvaltningsplanen utføres av en gruppe med de samme organisasjoner/personer som stod for utarbeidelse av verneplanen og utkast til forvaltningsplan. Dette skal bidra til at et komplisert arbeid slutføres med god kvalitet og lavt ressursbruk, fordi dette er kjent stoff og gruppen har høy tverrfaglig kompetanse.

Alternativ 2

Styret ønsker at fullføringen av forvaltningsplanen gjøres med slik gjennomføring:

Styret setter av 2 hele dager i september for å arbeide med planen. Disse dagene kommer i tillegg til ordinære møter.

- Dag 1 drøfter man forvaltnings- og bevaringsmål.
- Dag 2 drøftes og gjennomgås retningslinjene.
- Administrasjonen gjør ferdig besøksstrategien og utkast til tiltaksplan og disse behandles i ordinære møte.

Når arbeidet ovenfor er gjennomført, arrangerer forvalter ett arbeidsseminar i oktober. I stedet for å opprette egen arbeidsgruppe, inviteres den rådgivende gruppen til å delta i slutføringen. Første del av seminaret brukes til å gjøre deltakerne kjent med innhold og oppgaven. Andre del av seminaret organiseres slik at deltakerne sammen kan drøfte de ulike delene av forvaltningsplanen i grupper og deretter legge frem sine foreløpige konklusjoner. Deretter får deltakerne en uke til å sende inn sine skriftlige forslag og merknader. Forvalter bearbejder de innkomne forslagene og arrangerer et nytt møte med gruppen for å fange evt. nye forhold. Ved å trekke hele den rådgivende gruppen inn i arbeidet, vil det bidra til et bredere tilfang av synspunkter, samtidig som den rådgivende gruppen får en meningsfylt oppgave som vil styrke interessen i fremtiden for videre engasjement.

Etter denne medvirkningen fra den rådgivende gruppen, behandler styret det reviderte forslaget og sender det ut på høring i desember 2017.

Jone Blikra fremmet følgende forslag: Styret ønsker å involvere seg i forvaltningsplanen ut over behandling av arbeidsplan, høringsforslag og før godkjenning i Miljødirektoratet. Styret er villig til å legge nødvendig innsats i arbeidet.

Styreleder utarbeider forslag til møteplan i samarbeid med forvalter, med utgangspunkt i forslag fra Torstein Kiil og tillegg fra forvalter.

Enstemmig vedtak

Styret ønsker å involvere seg i forvaltningsplanen ut over behandling av arbeidsplan, høringsforslag og før godkjenning i Miljødirektoratet. Styret er villig til å legge nødvendig innsats i arbeidet.

Styreleder utarbeider forslag til møteplan i samarbeid med forvalter, med utgangspunkt i forslag fra Torstein Kiil og tillegg fra forvalter.

Vedlegg:

- Veileder om besøksforvaltning
<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M415/M415.pdf>